

Sygn. akt I C 1261/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny:
Przewodniczący: SSR Tadeusz Kotuk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 22 listopada 2016 r. w G. sprawy z powództwa A. B. i G. B. przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. solidarnie na rzecz powodów A. B. i G. B. kwotę 7.612,87 zł (siedem tysięcy sześćset dwanaście złotych osiemdziesiąt siedem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 18 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. solidarnie na rzecz powodów A. B. i G. B. kwotę 2.798 zł (dwa tysiące siedemset dziewięćdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

TYTUŁ DO WYROKU SĄDU OKRĘGOWEGO

Dnia 12 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni stwierdza, że niniejszy tytuł uprawnia do egzekucji w zakresie pkt. 2 na rzecz wierzyciela **A. B. (PESEL (...)) i G. B. (PESEL (...))** przeciwko dłużnikowi (...) **Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. (KRS (...))** oraz poleca wszystkim organom, urzędom oraz osobom, których to może dotyczyć, aby postanowienia tytułu niniejszego wykonały, a gdy o to prawnie będą wezwane udzieliły pomocy. Koszty postępowania klauzulowego należne wierzycielom solidarnie od dłużnika wynoszą 126zł (słownie sto dwadzieścia sześć złotych)

Orzeczenie podlega wykonaniu jako prawomocne.

Sędzia Sądu Rejonowego w Gdyni

T. K.

Tytuł wykonawczy wydano pełnomocnikowi wierzycieli r. pr. A. F..

Sygn. akt I C 1261/16

UZASADNIENIE

Stan faktyczny

W dniu 17 września 2010 r. A. B. i G. B. zawarli z (...) Bank S.A. umowę o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych nr (...). W dniu 20 września 2010 r. kredytobiorcy dokonali wpłaty kwoty 4.306,50 zł tytułem ubezpieczenia niskiego wkładu własnego. W dniu 31 października 2013 r. (...) S.A. dokonał z rachunku bankowego kredytobiorców potrącenia kwoty 3.306,37 zł tytułem odnowienia ubezpieczenia niskiego wkładu własnego.

Okoliczności bezsporne

Kredytobiorcy wezwali bank do zwrotu kwoty 7.612,87 zł. W odpowiedzi z dnia 17 czerwca 2016 r. bank odmówił zwrotu.

Okoliczności bezsporne

Ocena dowodów

Stan faktyczny był bezsporny.

Sprawa została rozpoznana na posiedzeniu niejawnym, gdyż dowody w postaci przedstawionych przez strony dokumentów pozwoliły na wszechstronną analizę faktów i prawa. Żadna ze stron nie wniosła w pierwszym piśmie o przeprowadzenie rozprawy.

Dowód przesłuchania stron był zbędny dla rozstrzygnięcia, gdyż okoliczności objęte wnioskiem każdej ze stron nie miały znaczenia dla wyrokowania (art. 299 k.p.c. a contrario). Jeżeli chodzi o wniosek strony powodowej – to na stronie pozwanej ciążył dowód wykazania, że sporne postanowienie umowne było indywidualnie negocjowane, jeżeli chodzi o wniosek strony pozwanej – sytuacja majątkowa kredytobiorców w chwili zawarcia umowy nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Kwalifikacja prawna

Sporny zapis umowy kredytowej (§ 3 ust. 4) ma następujące brzmienie: „Ubezpieczenie niskiego wkładu własnego Kredytu w (...) S.A. na 36-miesięczny okres ubezpieczenia. Jeśli z upływem pełnych 36 miesięcy okresu ubezpieczenia nie nastąpi całkowita spłata zadłużenia objętego ubezpieczeniem ani inne zdarzenie kończące okres ubezpieczenia, ubezpieczenie podlega automatycznej kontynuacji, przy czym łączny okres ubezpieczenia nie może przekroczyć 180 miesięcy, licząc od miesiąca, w którym nastąpiła wypłata Kredytu. Kredytobiorca upoważnia mBank do pobrania środków tytułem zwrotu kosztów ubezpieczenia w wysokości 4.5% różnicy pomiędzy wymaganym wkładem własnym Kredytobiorcy a wkładem wniesionym faktycznie przez Docelowego Kredytobiorcę, tj. 4.306,50 zł oraz zwrotu kosztów z tytułu kontynuacji przedmiotowego ubezpieczenia z rachunku wskazanego w § 7 bez odrębnej dyspozycji.”

Po pierwsze, należy stwierdzić, że powyższy zapis wzorca umowy kredytowej nie był indywidualnie negocjowany z powodami, co stanowi jedną z przesłanek oceny abuzywności postanowień umownych (art. 385¹ § 1 k.c.). Powoływanie się przez stronę pozwaną na fakt, że powodowie świadomie godzili się na powyższy zapis umowny (zaznaczyli opcję ubezpieczenia niskiego wkładu własnego we wniosku kredytowym) nie świadczy o indywidualnym jego wynegocjowaniu. Świadomość istnienia w umowie określonego zapisu i kwestia jego indywidualnego negocjowania to dwa różne zagadnienia i nie mogą być mylone lub utożsamiane. Zgoda konsumenta na określony kształt wzorca zawsze w procesach takich jak niniejszy musi najpierw zaistnieć, bo bez tego w ogóle nie dochodzi o zawarcia ważnej umowy. Nie ma więc możliwości prawnej oceny abuzywności postanowienia umownego bez założenia, że najpierw konsument na taki zapis się zgodził. Generalnie można więc podsumować, że strona pozwana nie udowodniła indywidualnego wynegocjowania spornego postanowienia (art. 385¹ § 4 k.c.).

Po drugie, sporne postanowienie kształtuje obowiązki kredytobiorców w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy. Umowa ubezpieczenia służyła zaspokojeniu wyłącznie interesu ekonomicznego banku, stanowiąc niedopuszczalne przerzucenie ryzyka działalności bankowej na jego klientów. W wypadku bowiem zaistnienia zdarzenia ubezpieczeniowego bank miał otrzymać od ubezpieczyciela świadczenie w postaci spłaty pozostałej części kredytu, tymczasem na kredytobiorcach nadal ciążył z tego tytułu dług, z tą różnicą, że względem ubezpieczyciela, na zasadzie regresu (art. 828 k.c.).

Argument strony pozwanej, że bez zgody kredytobiorców na wprowadzenie do umowy zapisu o ubezpieczeniu niskiego wkładu własnego nie otrzymaliby oni kredytu, pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia (por. odmiennie wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 20 lipca 2016 r., V Ca 3458/15). Po pierwsze, warunki, pod którymi produkty finansowe są dostępne dla klientów stanowi sferę wewnętrznej polityki instytucji finansowych. Zadaniem

tych instytucji jest takie sformułowanie finalnej wersji produktu skierowanego do określonych warstw klienteli, aby nie zawierał klauzul abuzywnych. Sąd w nie ma obowiązku formułowania wytycznych, przy zachowaniu których kwestia ubezpieczenia niskiego wkładu własnego mogła być ujęta w kształcie nieabuzywnym, zaznaczając jedynie, że niewątpliwie było to możliwe. Nie chodzi więc w niniejszej sprawie o to, że sporna klauzula znalazła się w umowie przy świadomości obu stron, lecz o jej treść. Jeżeli bank uznałby, że określony produkt nie mógłby być oferowany na rynku konsumenckim bez klauzuli, która musiałaby pozostać w kształcie abuzywnym, produkt ten nie powinien być w ogóle wprowadzony do oferty. Innymi słowy, „promocyjny” charakter produktu w żadnym razie nie może obniżać poziomu ochrony konsumenckiej przewidzianej w przepisach art. 385¹ – 385³ k.c., bo nie ma do tego żadnych podstaw prawnych.

Należy też podkreślić, że ubezpieczenie niskiego wkładu własnego stanowiło dla banku sposób na rozszerzenie akcji kredytowej na klientów o niższym potencjale majątkowym, a więc zdobycie szerszej klienteli na konkurencyjnym rynku. Banki w tym zakresie balansowały na granicy dopuszczalności ryzyka i chcąc rozszerzyć akcję kredytową sięgały po nietypowe sposoby zabezpieczeń. Bank nie działał więc w tej sytuacji jako swego rodzaju dobroczyńca dla konsumentów, lecz jako racjonalny przedsiębiorca, zmierzający do poszerzenia udziału w rynku. Mówiąc prościej: nikt nie zmuszał banku do wprowadzania na rynek kredytów hipotecznych z niskim wkładem własnym.

Mając powyższe na uwadze powództwo uwzględniono w całości na mocy art. 410 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 i § 2 k.c. (punkt I. sentencji).

Koszty

W punkcie II. sentencji o kosztach orzeczono na mocy art. 98 § 1 k.c. Na zasądzone od strony pozwanej na rzecz strony powodowej koszty składa się: opłata sądowa od pozwu (381 zł), opłata za czynności radcy prawnego w stawce minimalnej (2.400 zł, § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).